

VII.7037.45.2020.AT

**Pan
Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki**

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich docierają głosy dyrektorów szkół podstawowych oraz rodziców uczniów odnośnie do dalszego ograniczenia funkcjonowania szkół, polegającego na prowadzeniu zajęć w tzw. systemie hybrydowym¹. Nowe regulacje podyktowane są szczególnie trudną sytuacją epidemiczną na terenie niektórych województw. Wśród reakcji na wprowadzone rozwiązania można zauważyć sprzeciw wobec traktowania wszystkich szkół określonego rodzaju na danym obszarze w sposób jednakowy oraz pomijania opinii dyrektorów szkół w kwestiach zasadniczych.

Od dnia 15 marca do dnia 28 marca br. uczniowie klas I-III szkół podstawowych z województw lubuskiego, mazowieckiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego naprzemiennie uczą się w budynku szkoły przy zachowaniu reżimu sanitarnego oraz uczestniczą w zajęciach z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego ustalonego przez dyrektora sposobu realizowania zajęć. Informacje w tej sprawie zostały przekazane przez Ministra Zdrowia w dniu 11 marca br., w związku z czym dyrektorzy szkół musieli w trybie pilnym ustalić nowe harmonogramy prowadzenia lekcji. Rodzice i opiekunowie 50% uczniów zostali poinformowani o przywróceniu od nowego

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 448).

tygodnia zdalnego nauczania, co skutkowało komplikacjami w ich życiu zawodowym i rodzinnym. Jak wiadomo Panu Ministrowi, utrzymuje się problem negatywnego wpływu zdalnego nauczania na stan emocjonalny uczniów i uczennic, a także nauczycieli, rodziców i opiekunów. Rosną obawy o skutki obecnej sytuacji, w tym niewątpliwe straty dla rozwoju kompetencji społecznych u najmłodszych dzieci. Decyzje w sprawie rezygnacji z nauczania stacjonarnego powinny być zatem przemyślane i uzasadnione.

Tymczasem dyrektorzy niektórych szkół twierdzą, że w przypadku ich placówek nie istnieją powody dla wprowadzania kolejnych ograniczeń. Dotyczy to szczególnie mniejszych szkół, w których większość nauczycieli skorzystała już ze szczepień przeciw COVID-19, a nauka zorganizowana została w sposób zgodny z wytycznymi Ministra Edukacji i Nauki, Ministra Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Ich zdaniem, które podziela Rzecznik, zamiast centralnego i odgórnego zarządzania wszystkimi szkołami na terenie województwa, należy wziąć pod uwagę zwiększenie autonomii samych szkół i ich organów prowadzących.

W komunikacie z dnia 12 marca 2021 r. MEiN oświadczył: „**Każdy dyrektor najlepiej zna specyfikę swojej szkoły**, dlatego nie wskazujemy, ile dni jedna grupa uczniów powinna być w szkole, a ile dni druga. To **decyzja dyrektora**, który ustali harmonogram prowadzenia zajęć, biorąc pod uwagę – w miarę możliwości – równomierne i naprzemienne rozdzielenie nauki na tryb zdalny i stacjonarny”². **Minister Edukacji i Nauki, wychodząc z powyższego założenia, powinien rozważyć zatem możliwość powierzenia dyrektorom szkół także decyzji o tym, aby praca danej szkoły była kontynuowana na dotychczasowych zasadach.** Automatyczne kierowanie połowy uczniów do nauki zdalnej może skutkować dalszymi stratami edukacyjnymi, pogorszeniem się stanu zdrowia dzieci oraz utrudnieniami w życiu prywatnym całych rodzin, co nie zawsze znajduje usprawiedliwienie w postaci wzrostu liczby zachorowań w danej gminie.

Z uwagi na powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca się do Pana Ministra z prośbą o rozważenie niniejszych postulatów

² Komunikat MEiN: Nauka zdalna w szkołach – nowe zasady organizacji pracy szkół w wybranych województwach od 15 do 28 marca, 12.03.2021, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/nauka-zdalna-w-szkolach-nowe-zasady-organizacji-pracy-szkol-w-wybranych-wojewodztwach-od-15-do-28-marca> (dostęp w dniu 16 marca 2021 r.)

i wprowadzenie stosownych zmian legislacyjnych, dających możliwość uwzględnienia przez dyrekcje szkół lokalnych warunków ochrony zdrowia i realizacji prawa do nauki.

Rzecznik uważa, że zapewnienie większej swobody dyrektorom szkół oraz organom prowadzącym w podejmowaniu kluczowych decyzji w zakresie organizacji nauczania podczas epidemii, w oparciu o rzetelną ocenę lokalnych warunków i ewentualnych zagrożeń dla członków społeczności szkolnych, jest zgodne z szeroko pojętym interesem społecznym.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/